

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กิจการธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเนื่องจากปัจจุบันมีธุรกิจข้ามชาติเกิดขึ้นอย่างมากมาย และธุรกิจเหล่านี้ต้องอาศัยธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งการขยายตัวอย่างรวดเร็วนี้เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง และสามารถสร้างผลตอบแทนทั้งที่เป็นผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend) หรือผลตอบแทนจากกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ (Capital gain) ซึ่งการลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์นักลงทุนต้องใช้ข้อมูลพื้นฐานของการดำเนินงานของกิจการที่ผ่านมาพร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงแนวโน้มนโยบายในอนาคตของธุรกิจดังกล่าวด้วย สิ่งหนึ่งที่ธนาคารเหล่านี้ต้องการนำเสนอในข้อมูลพื้นฐานคือการวัดผลการดำเนินงานใหม่ๆ เพื่อจูงใจนักลงทุนเพื่อให้มีการระดมเงินทุนจากนักลงทุนสำหรับการขยายกิจการต่อไป

การวัดผลการดำเนินงานที่แท้จริงของธุรกิจถือเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานของธุรกิจประสบความสำเร็จ โดยธุรกิจจะพัฒนาตามแนวคิดที่เกี่ยวกับการวัดผลการดำเนินงานใหม่ๆ เพื่อให้รับกับสถานะเศรษฐกิจและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไปซึ่งตัวประเมินผลที่เรียกว่าระบบวัดผลดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ได้รับความนิยมมาก (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) เพราะสามารถประเมินธุรกิจได้ทั้งผลกระทบภายในและภายนอกกิจการ ทำให้แนวคิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์หรือ EVA เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางจากการใช้ระบบวัดผลดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ดังกล่าว เพราะ EVA เป็นดัชนีชี้วัดตัวหนึ่งในส่วนของการประเมินด้านการเงินซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าการใช้ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดัชนีแบบเดิมจะใช้แหล่งข้อมูลต่างๆที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในอดีตทั้งสิ้น ซึ่งข้อมูลจากงบการเงินในอดีตเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงของธุรกิจได้ เพราะหลักการบัญชีรับรองทั่วไปนั้นไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานทางเศรษฐกิจได้ เนื่องจากอาจมีการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินเพื่อให้นักวิเคราะห์หรือผู้ลงทุนเห็นว่าดัชนีและอัตราส่วนสำคัญๆที่ใช้ในการประเมินความสามารถของบริษัทนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดี (พรสรัญ รุ่งเจริญกิจกุล, 2545) หากใช้ข้อมูลจากงบการเงินมาประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจจะทำให้ผู้ถือหุ้น

ไม่สามารถประเมินได้ว่ามูลค่าหุ้นที่คนถือหุ้นนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงในเชิงเศรษฐกิจ และไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในอนาคตได้ชัดเจน ถ้าดัชนีที่ใช้ไม่สามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ก็จะทำให้นักลงทุนไม่สามารถใช้ปัจจัยพื้นฐานการดำเนินงานของกิจการมาพิจารณาลงทุนได้ ดังนั้นการที่ธนาคารพาณิชย์ใช้ดัชนีชี้วัดในการดำเนินงานด้านการเงินของตนโดยใช้ EVA จะทำให้เกิดข้อดีสำหรับธุรกิจของตนเองและเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน เพราะนักลงทุนส่วนใหญ่จะคำนึงถึงปัจจัยในการลงทุนโดยใช้ปัจจัยทางเทคนิค และปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์เพื่อพิจารณาเลือกลงทุน โดยนักลงทุนจะมีการพยากรณ์ราคาหลักทรัพย์โดยใช้แนวโน้มปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์แต่ละตัว ปัจจุบัน EVA ก็เป็นอีกดัชนีชี้วัดหนึ่งที่นักลงทุนนิยมนำมาพยากรณ์ราคาของหลักทรัพย์เพราะหากค่าของ EVA สูงขึ้นแสดงว่าปัจจัยพื้นฐานของหลักทรัพย์ตัวนั้นมีแนวโน้มดีขึ้น การดำเนินในบริษัทนั้นๆมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตามค่าของ EVA ที่เปลี่ยนไป

จากการขยายตัวของกิจการธนาคารพาณิชย์ที่กล่าวมาแล้วปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ต้องจดทะเบียนเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีสถานภาพเป็นบริษัทจำกัดมหาชนเพื่อการระดมเงินทุนจากนักลงทุนสำหรับรองรับกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของกิจการ จึงเป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่นักลงทุนส่วนใหญ่มองว่ามีความมั่นคงสูง มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่โปร่งใส และสามารถสร้างผลตอบแทนที่คุ้มค่า นักลงทุนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับหลักทรัพย์กลุ่มนี้ มาก หากพิจารณาถึงสัดส่วนปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลการซื้อขายในวันที่ 16 มกราคม 2547 มีการซื้อขายหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารมีจำนวน 8,0746.44 ล้านบาท ส่วนปริมาณการซื้อขายรวมมีจำนวน 56,786.57 ล้านบาท เมื่อเทียบเป็นสัดส่วนแล้วจะเห็นว่าปริมาณการซื้อขายในกลุ่มนี้มีอัตราร้อยละ 14.22 ของปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ทั้งหมด (www.set.or.th) ดัชนีที่นักลงทุนใช้ในการประเมินหลักทรัพย์ก่อนตัดสินใจลงทุนคือค่า EVA ซึ่งนักลงทุนคาดว่าค่าของ EVA มีความสัมพันธ์กับราคาของหลักทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงทำให้ผู้ศึกษาต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของ EVA ต่อราคาของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้ให้นักลงทุนสามารถนำผลการศึกษาของความสัมพันธ์ที่ได้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ราคาของหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของ EVA ต่อราคาของหลักทรัพย์กลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 นิยามศัพท์

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์(Economic Value Added : EVA) หมายถึงตัววัดทางด้านการเงิน ซึ่งเกิดจากผลต่างของกำไรจากการดำเนินงานหลังหักภาษีสุทธิกับต้นทุนเงินทุน ซึ่งจะสะท้อนมูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้นในกิจการ

กำไรในการดำเนินงานสุทธิหลังหักภาษี (Net Operating Profit After Tax : NOPAT) หมายถึงกำไรในการดำเนินงานสุทธิหลังหักภาษีที่ได้ปรับปรุงรายการต่างๆที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงานแล้วตามหลักการปรับปรุงมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ของการดำเนินงานของกิจการ

เงินลงทุนส่วนของผู้ถือหุ้น (Invest Capital) หมายถึงเงินทุนของกิจการธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้มีหักรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปกติออก และบวกกลับรายการเกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อต่างๆแล้ว

ความสัมพันธ์ หมายถึงมีความเกี่ยวพันกันทั้งความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันหรือทางทิศทางตรงกันข้ามกันหากตัวแปรตัวใดเปลี่ยนไป

ราคาของหลักทรัพย์ หมายถึงราคาเฉลี่ยของหลักทรัพย์ที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นราคาหลักทรัพย์ในงวดบัญชีรายปีระหว่างปีพ.ศ. 2544 ถึง พ.ศ. 2546.

ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมายถึงธนาคารที่เปิดดำเนินธุรกรรมทางการเงินโดยอยู่นอกเหนือการควบคุมการดำเนินงานจากรัฐบาลที่จำหน่ายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์โดยมีจำนวนผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 100 คน

ชื่อย่อธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อความสะดวกในการศึกษาในเรื่องนี้ผู้ศึกษาจึงได้ใช้ชื่อย่อธนาคารในการแสดงผลการศึกษาโดยมีรายละเอียดของชื่อย่อดังนี้

BAY หมายถึงธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)

BBL หมายถึงธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)

BOA หมายถึงธนาคารเอเชีย จำกัด(มหาชน)

BT หมายถึงธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน)

DTDB หมายถึงธนาคารดีบีเอส ไทยทูลู จำกัด(มหาชน)

KBANK หมายถึงธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)

KTB หมายถึงธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)

NBANK หมายถึงธนาคารธนชาติ จำกัด(มหาชน)

SCB หมายถึงธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)

TMB หมายถึงธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงความสัมพันธ์ของ EVA ต่อราคาของหลักทรัพย์ในกลุ่มธุรกิจธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ลงทุนสำหรับการวิเคราะห์ในการลงทุนในหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้ที่สนใจในการนำผลการศึกษาที่ได้นำไปใช้ในเชิงวิชาการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved